

Münchenas Trečiadienis, 1946.IX.11 d. /III metai/ Nr. 211 /248/

Iš Taikos Kongreso

Paryžius. Jau prasidėjo septintoji savaitė kaip posėdžiauja Taikos Kongresas. Londono komentatoriai sako, kad per paskutinę savaitę Taikos Kongreso dalyvių santykiai nė kiek nesušvelnėjo. Priešingai, jie dar daugiau įsitępė per paskutinę savaitę.

Paryžius. Didžioji Britanija atsisakė iš Italijos reikalauti bet kokių reperacijų.

Daromi žygiai suprastinti įvairiems formalumams, kad Taikos Kongreso darbai būtų pagreitinami. Numatoma, kad Taikos Kongresas tęs savo darbą iki spalio 23 d., t.y. iki Sąjunginių Tautų plenumo susirinkimo. JAV delegatas palaikė čekų pretenzijas į sritį, esančią Bratislavos srityje.

Toliau buvo svarstomos Bulgarijos pretenzijos į vakarinę Trakiją ir išėjimą į Egejaus jūrą. Sovietų ir Jugoslavų delegatai karštai reikalauja Bulgarijos pretenzijas. JAV ir Australijos delegatai tas pretenzijas griežtai atmetė. Graikijos delegatas pareiškė, kad Bulgarijos reikalavimas Trakijos srities reiškes aneksiją.

Rusai terorizuoja išvietovintuosius

Vašingtonas /Sunday Sentinel Star/. Kaip įtemptą padėtį tarp rusų ir amerikiečių pietrytinėje Europoje, puikiai pavaizduoja vienas pavyzdys, kurį JAV cenzūra šiaip taip praleido. Turį laike rusų vyriausybė spaudžia generolą Marką Clarką, kad jis leistų išstardyti Austrijosje esančius išvietovintus jugoslavus, pabaltiečius ir kitus. Tai sužinoję išvietovintieji griežtai pasipriešino. Jie atsisakė grįžti į tėvynę bijodami sovietų represijų. Tik kai kurie sutiko grįžti. Pagaliau gen. Clarkas sutiko ir leido rusų komisijai, susidedančiai iš 12 vyrų, apklausti išvietovintus asmenis. Tuo metu, kai rusai tardė išvietovintuosius, generolui Clarkui

vienas iš išvietovintų asmenų slaptaį pranešė, kad rusai išdarinėja. Šis pranešėjas pareiškė generolui Clarkui, kad jis, yra rusų tardomas ir sekamas diena ir naktį. Clarkas įsakė slaptaį pastatyti kulkosvaidį pranešėjo kambaryje lubose, o kita ant priešais esančio namo stogo. Praėjus vienai ar porai naktų, rusai privažiavo prie pranešėjo namo, išlaužė duris ir jį išnešė į gatvę. Tuo momentu amerikiečių kariai paleido prožektorius ir areštavo rusus. Čia pasirodė visa rusų šlykštybė. Rusai buvo apsirengę amerikiečių karo policijos uniformomis. Pažymėtina, kad naciai naudojosi tomis pačiomis priemonėmis: jie per Bulgariją taip pat dėvėjo JAV karinės policijos uniformas. Už tai naciai buvo apkaltinti už karo nuostatus laužymą ir sušaudyti.

Stalinas iškvieta į Maskvą Lenkijos valstiečių vada

Varšuva /New York Herald Tribune/. Iš patikimų šaltinių sužinota, kad Stalinas pakvietė Lenkijos valstiečių partijos tarybos pirmininką Pierbiką į Maskvą pasitarti apie būsimuosius rinkimus. Komunistų partija nori priversti Lenkijos valstiečių partiją dėtis į vyriausybės bloką, vadinsi sudaryti vieną kandidatų sąrašą. Mikolajčykui nesutikus, derybos tarp komunistų ir jo partijos atsidiūrė mirties taške, nors komunistai pasiūlė valstiečiams apie 25 % vietų "parlamente". Maskva įsikišo todėl, kad didžiausios represijos nepajėgė Mikolajčyko priversti dėtis į vyriausybės bloką.

Lenkijos komunistai ir socialistai ketiną karta karta lankęsi tuo reikalu Maskvoje. Jie nurodo, kad leidus laisvus rinkimus, kokių reikalauja JAV ir Anglija, kiltų pilietinis karas. Lenkijos komunistai ir ypač jų generalinis sekretorius Gomułka yra įsitikinę, kad jei vyriausybės blokas pralaimėtų rinkimus, tai Rusijos intervencija būtų

neišvengiama.

Now York Herald Tribune korespondentas praneša, kad kai kurie valstiečių partijos tarybos nariai laikosi pažiūros, kad reikia pasitenkinti mažuma vyriausybėje, nes kitaip komunistų saugumo policija jų veikime užgniauš. Kiernikas kaip tik atstovauja šio pažiūrai. Visai priešingai yra nusistatęs Mikalaičukas, kuris griežtai reikalauja laisvų rinkimų. Jį stipriai palaiko kiti įžymūs valstiečių vadai ir nariai.

UNRROs pranešimas /Tęsinys iš pr. Nr.7/

Latvija: Leidžiama 110 latvių, o jau paduota 574 prašymai.

Lietuva: Leidžiama 175 žmonės. Paduota 1273 prašymai.

Lenkija: Leidžiama 2.900 asmenų. Paduotų prašymų - 11.118.

Rumunija: Leidžiama 170, paduota prašymų 419.

4. Išvietovinti asmenys JAV žemėje informuojami, kad jie į savo šeimą žiūrėti realiau ir negalvoti apie galimą emigraciją į JAV.

5. Neseniai prezidentas Trumanas paprašė Kongresą, kad padidintų imigracijos kvotas į JAV, bet tai bus svarstoma tik tada, kai susirinks kongreso sesija.

-Trumpos žinios

- Naujorkas. Pirmadienio posėdyje Saugumo Taryba svarstė Ukrainos skundą prieš Graikiją. Australijos delegatės pareiškė, kad Ukrainos delegatė priekaištai Graikijai esą iš piršto išlaužti, niekuo nepagrįsti ir nerinti. Todėl nesa nė mažiausio pagrindo šio skundui svarstyti. UK-Austrijos vyriausybės paskelbtos rėmos delegatas dar karto priekaištą, kad esą graikai sufalsifikavę rinkimus ir buvusio plebiscito davinius. Graikijos elgsena graso taiką. Graikai su ginklu terorizuoja albanus ir t.t. Britų delegatės sakė, kad britų kariuomenė stabilizavusi padėtį Graikijoje. Albanijos atstovas juodomis spalvomis atvaizdavo graikus. Graikų teroristai jau 100 kartų užpuolė albanus ir rengiasi Albanijoje aneksuoti.

Diskusijos atidėtos kitai dienai.

- Teheranas. Pranešama, kad Irane susuktas priešvalstybinis smokslas. Buves suplanuotas maršas į Teheraną vyriausybei nuversti. Daugelyje vietų įvyko susirėmimų tarp kairiųjų Tudeh partijos narių ir jos priešininkų.

- Kopenhaga. Maitinimo konferencija pakvietė Argentina ir Sovietų

Sąjungą prisidėti prie steigianar Tarpt. Maitinimo Įstaigos.

- Roma. JAV ir Italija pasirašė sutartį. Šia sutartimi JAV sutaria parduoti Italijai atliekamų karinių reikmenų už 565 mil. dolerių.

- Naujorkas. Molotovas pasiuntė telegramą Trygve Lie, pareiškdamas, kad Taikos Kongresas tikrai baigsis iki spalio 23 d. Trygve Lie telegramoje, atsiųstojo Spas ir 5 užs. reikalų ministras, sakė, kad plenumo posėdžius atidėti es sunku. Jis prašo garantuoti, kad plenumas tikrai galės susirinkti spalio 23 d.

- Maskva. Maskvos radijas sakė, kad Byrnes Stutgarte pasakes vokiečių didžiausių provokiškų kalbų. Jis ruošias dirbti naujam karui prieš Sovietų Sąjungą. Toliau Maskvos radijas teigia, kad Byrnes vokiečių išvedžiojimais noris pakeisti Potsdamo susitarimą. Vokietija kviama padaryti tokie, kokie karta jau teko sunaikinti.

- Berlynas. Čia susirenka britų ir amerikiečių karinės valdžios bei vokiečių administracijos pareigūnai nustatyti abiejų zonų bendrai susisiekinę tvarkai.

- Munchenas. Visiems Prancūzų ir Venecuelos piliečiams, esantiems Vokietijoje įsakoma registruotis grįžti namo. Tuo reikalu rūpinamų valstybių atsiųsti pareigūnai.

- Praga. Čekijos prezid. Beneš pareiškė, kad ateityje Čekoslovakija busianti tautinė valstybė. Vokiečių turėsiąs krašte apibūti.

- Viena. Amerikiečių ir britų atstovai nekelsio jokių pretenzijų Austrijos vyriausybės paskelbtose suvalstybinio.

- Triestas. Čia sprogo dar dvi bombos. Gintti keli jugoslavų kariai, pas kuriuos rasta rankinių granatų.

- Berlynas. Galutiniais dešimties per Tiurincijoje įvykusius savivaldybių rinkimus socialistų vienybės partija surinko 50 % balsų, liberalinė demokratų partija - 25 %, krikščionių dem. - 18 % balsų. Gelyje vietų buvo tik vienas kandidatų sąrašas.

- Sofija. Paskutinėmis žiniomis Bulgarijoje 93 % balsavusių pasakė už respubliką. Plebiscito rezultatus paskelbė Sofijoje įvykusio milžiniškos daugumos demonstracijos.

- Londonas. Parengiamajame maitinimo konferencijos posėdyje atstovai nedalyvavo.